

Mapa drogowa dla aglomeracji ubiegających się o ujęcie w VI aktualizacji Krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych (VI AKPOŚK)

Harmonogram prac:

lipiec – październik 2019 r. – wyznaczanie i zmiana aglomeracji (przeгляд aglomeracji m.in. pod kątem zgodności RLM aglomeracji z RLM w akcie prawa miejscowego, rozporządzeniem w sprawie wyznaczania aglomeracji oraz założeniami i warunkami VI AKPOŚK),

sierpień 2019 r. – przekazanie ankiety do samorządów za pośrednictwem RZGW oraz udostępnienie na stronie internetowej PGW WP,

październik 2019 r. – odesłanie ankiety przez samorzady do właściwych RZGW,

listopad 2019 r. – weryfikacja ankiet przez RZGW (w zakresie ilości aglomeracji oraz aktów prawa miejscowego potwierdzających wyznaczenie aglomeracji) i stworzenie zbiorczej tabeli uwzględniającej wszystkie ankiety z danego obszaru RZGW, a następnie przesłanie zbiorczej tabeli z poszczególnych RZGW do KZGW,

grudzień 2019 r. – luty 2020 r. – weryfikacja i przygotowanie wstępnej bazy danych aktualizacji KPOŚK (kontakt z aglomeracjami i uzupełnienie brakujących danych),

marzec 2020 r. – tworzenie końcowej bazy danych na potrzeby VI AKPOŚK, przygotowanie części opisowej i zestawień zbiorczych,

od kwietnia 2020 r. – dalszy proces legislacyjny.

Zakres ankiety aktualizacyjnej:

- Aktualizacją objęte są wszystkie aglomeracje ujęte w V AKPOŚK oraz posiadające akty prawa miejscowego określające wielkość i granice aglomeracji jak również aglomeracje nowe/zmienione w terminie do 31.10.2019 r.;
- dane muszą dotyczyć obszaru aglomeracji zgodnej z obowiązującym rozporządzeniem/uchwałą;
- informacja powinna przedstawiać stan aglomeracji na dzień **31.10.2019 r.**;

- informacja o inwestycjach trwających i planowanych do realizacji na terenie aglomeracji musi przedstawiać działania przewidziane przez samorządy od **1.11.2019 r. do 31.12.2027 r.**
Wymagane będzie potwierdzenie informacji czy planowana inwestycja została wskazana w jednym z poniższych dokumentów wraz z nazwą i datą jego zatwierdzenia:
 - ✓ studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy,
 - ✓ miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego,
 - ✓ ramowe studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego związku metropolitalnego,
 - ✓ wieloletnie plany rozwoju i modernizacji urzędzeń wodociągowych i urzędzeń kanalizacyjnych,
- wymagane będzie przedstawienie kalkulacji ceny za ścieki przed i po zakończeniu realizacji inwestycji (do kalkulacji należy załączyć opinie rad gmin wchodzących w skład aglomeracji, jeżeli realizacja inwestycji wpłynie na daną gminę);

Założenia i warunki ujęcia aglomeracji w VI AKPOŚK:

- posiadanie obowiązującego aktu prawa miejscowego wyznaczającego aglomerację wydanego do dnia **31 października 2019 r.** (ostateczny termin podjęcia uchwały);
- nowe akty prawa miejscowego (wydane od 1.01.2018 r.) musiały przejść pełną procedurę uzgadniania (zgodnie z ustawą Prawo wodne);
- akt prawa miejscowego musi zagwarantować zgodność z RLM aglomeracji (RLM wyliczonym wg metodyki opisanej w Wytycznych do wyznaczania, zmiany lub likwidacji obszarów i granic aglomeracji oraz V AKPOŚK (*). Maksymalne odstępstwo pomiędzy RLM w rozporządzeniu/uchwale a RLM aglomeracji wyliczonym na podstawie danych ujętych w ankiecie na potrzeby VI AKPOŚK nie może przekroczyć 5%;
- przekazanie w terminie uzupełnionej ankiety aktualizacyjnej za pośrednictwem właściwego RZGW. Nie będą uwzględniane aglomeracje, które prześlą ankiety z pominięciem właściwego RZGW lub prześlą ankiety po terminie;
- nie zostaną uwzględnione aglomeracje z RLM aglomeracji mniejszym od 2 000. W związku z faktem, że polskie prawo nie umożliwia wyznaczenia aglomeracji poniżej 2000 RLM. Wszystkie aglomeracje poniżej tej wartości powinny zostać zlikwidowane do dnia 31.10.2019 r.

**Sposób wyliczenia RLM aglomeracji został ujednoczony i wyliczony dla wszystkich aglomeracji następująco:*

RLM aglomeracji uwzględnia:

- stałych mieszkańców uwzględniając możliwości podłączeń w ramach istniejącej aglomeracji (1 mieszkaniec = 1 RLM),
- miejsca noclegowe (1 zarejestrowane miejsce noclegowe na terenie aglomeracji = 1 RLM),
- ścieki przemysłowe, odprowadzane do systemu zbierania lub dowożone do oczyszczalni ścieków komunalnych.

Tym samym RLM aglomeracji to RLM wyliczone jak powyżej. Natomiast RLM według uchwał lub rozporządzeń to RLM, które zostało wyznaczone uchwałami lub rozporządzeniami wyznaczającymi aglomeracje, gdzie RLM dla danej aglomeracji zostało wyliczone jak powyżej lub na podstawie ładunku ścieków.

Weryfikacja zgodnie z założeniami i warunkami określonymi w dyrektywie 91/271/EWG dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych oraz rozporządzeniem w sprawie wyznaczania obszarów i granic aglomeracji:

- plany inwestycyjne w zakresie sieci kanalizacyjnej muszą spełniać wskaźnik koncentracji (**). Brak spełnienia ww. warunku może spowodować ograniczenie zakresu zgłaszanych potrzeb inwestycyjnych (długość planowanej sieci i jej koszt), bądź nie uwzględnienie tych inwestycji w VI AKPOŚK;
- aglomeracje nieposiadające sieci kanalizacyjnej i oczyszczalni ścieków, które po zakończeniu zaplanowanych inwestycji nie zagwarantują spełnienia wszystkich warunków dyrektywy, nie będą mogły się ubiegać o dofinansowanie inwestycji;
- planowane inwestycje muszą zostać zrealizowane w perspektywie do 2027 r., to znaczy do zakończenia kolejnego cyklu opracowania planów gospodarowania wodami (wyłącznie działania planowane do zakończenia do 2027 r.). W przypadku zaproponowanych przez aglomeracje terminów przekraczających 2027 r. informacja ta będzie odpowiednio korygowana a inwestycje, których rozpoczęcie zaplanowano po 2027 r. zostaną usunięte;
- aglomeracje zostaną podzielone na priorytety biorąc pod uwagę znaczenie inwestycji (zapewnienie zgodności z dyrektywą);
- aglomeracje, które osiągnęły już zgodność (weryfikacja na podstawie V AKPOŚK oraz ankiet), zostaną dopisane do załącznika informacyjnego upoważniającego do otrzymania dofinansowania jedynie na utrzymanie warunków zgodności (modernizacja sieci, modernizacja oczyszczalni ścieków, w tym modernizacja w zakresie gospodarki osadowej). W przypadku inwestycji zapewniających blisko 100% obsługę siecią kanalizacyjną będą mogły być one dofinansowane jedynie pod warunkiem dostępności środków finansowych. Inwestycje wykraczające poza ww. zakres zostaną usunięte;
- aglomeracje, które utraciły zgodność z dyrektywą poprzez rozszerzenie granic aglomeracji (weryfikacja na podstawie V AKPOŚK oraz ankiet) nie będą mogły ubiegać się o dofinansowanie inwestycji, jeżeli granice aglomeracji oraz planowane inwestycje nie zostaną zweryfikowane zgodnie z ww. założeniami i warunkami;
- aglomeracje poza priorytetowe (wykazane w V AKPOŚK), które zaplanowały inwestycje niewystarczającej dla osiągnięcia zgodności z dyrektywą nie będą mogły ubiegać się o dofinansowanie inwestycji, jeżeli granice aglomeracji oraz planowane inwestycje nie zostaną zweryfikowane zgodnie z ww. założeniami i warunkami.

*** Przy wyznaczaniu obszaru aglomeracji bierze się pod uwagę, że budowa planowanej do budowy sieci kanalizacyjnej na obszarze aglomeracji z doprowadzeniem do oczyszczalni ścieków albo końcowego punktu zrzutu ścieków komunalnych powinna być uzasadniona ekonomicznie i technicznie, przy czym wskaźnik koncentracji nie może być mniejszy niż 120 stałych mieszkańców aglomeracji i osób czasowo przebywających w aglomeracji na 1 km planowanej do budowy sieci kanalizacyjnej. W pozostałych przypadkach wskaźnik koncentracji nie może być mniejszy niż 90 stałych mieszkańców aglomeracji i osób czasowo przebywających w aglomeracji na 1 km planowanej do budowy sieci kanalizacyjnej (§ 3 i 4 rozporządzenia w sprawie wyznaczania obszarów i granic aglomeracji).*

Warunki zgodności z dyrektywą 91/271/EWG dotycząca oczyszczania ścieków komunalnych:

I. Wydajność oczyszczalni ścieków w aglomeracjach odpowiada przynajmniej ładunkowi generowanemu na ich obszarze.

II. Standardy oczyszczania ścieków w oczyszczalniach uzależnione są od wielkości aglomeracji. Jakość ścieków oczyszczonych odprowadzanych z każdej oczyszczalni jest zgodna z wymaganiami ustawy - Prawo wodne i rozporządzeniem w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego. W każdej oczyszczalni zlokalizowanej na terenie aglomeracji powyżej 10 000 RLM wymagane jest podwyższone usuwanie biogenów.

III. Wyposażenie aglomeracji w systemy zbierania ścieków komunalnych gwarantujące blisko 100% poziom obsługi, w tym:

- 95% dla aglomeracji o RLM < 100 000,
- 98% dla aglomeracji o RLM \geq 100 000.
- pozostały % RLM musi być zbierany i dostarczany do komunalnej oczyszczalni ścieków lub oczyszczany w innych systemach oczyszczania ścieków (pojedyncze systemy lub inne właściwe systemy), zapewniających ten sam poziom ochrony środowiska, jak dla całej aglomeracji.